

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. gegužės 27 d.
(OR. en)

9508/24

COHOM 100

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. gegužės 27 d.
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos išvados dėl 2020–2024 m. ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje suderinimo su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl 2020–2024 m. ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje suderinimo su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa, kurias 2024 m. gegužės 27 d. 4028-ame posėdyje patvirtino Taryba.

**Tarybos išvados dėl 2020–2024 m. ES veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje
suderinimo su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa**

1. Taryba pabrėžia, kad siekiant pasauliniu, regioniniu ir valstybių lygmenimis įgyvendinti įsipareigojimus pagal 2020–2024 m. ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, turi būti laikomasi kolektyvinio Europos komandos požiūrio, be kita ko, pasitelkiant Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos Komisijos, ES specialiojo įgaliojimo žmogaus teisių klausimais, Europos išorės veiksmų tarnybos, ES delegacijų ir biurų, BSGP misijų ir operacijų darbą ir valstybių narių bei pilietinės visuomenės partnerių indėlį.
2. Veiksmų planas įgyvendinamas tarptautinėje aplinkoje, kurioje daugėja ginkluotų konfliktų, didėja autoritarizmas ir visame pasaulyje stiprėja pasipriešinimas pagarbai žmogaus teisėms, įskaitant lyčių lygybę. Šiomis aplinkybėmis Taryba primena, jog ES deda daug pastangų, kad būtų remiamas daugiašališkumas, kuriuo skatinama taisyklėmis grindžiama tarptautinė tvarka ir kurio centrinė ašis yra JT žmogaus teisių sistema. ES atnaujina savo įsipareigojimą siekti, kad visos žmogaus teisės – pilietinės, kultūrinės, ekonominės, politinės ar socialinės – būtų visuotinės, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios. ES pakartoja savo įsipareigojimą siekti lygybės bei nediskriminavimo ir visų asmenų teisės naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis užtikrinimo ir, *inter alia*, jaunimo, mergaičių ir moterų, asmenų su negalia ir LGBTI asmenų dalyvavimo, taip pat nepalankioje, pažeidžiamoje ir marginalizuotoje padėtyje esančių asmenų, įskaitant vaikus, apsaugos. Demokratijos nuosmukis visame pasaulyje, nuolatinis žmogaus teisių padėties blogėjimas, dezinformacija ir piktavališkas sparčiai besivystančių technologijų naudojimas patvirtina, kad reikia imtis ryžtingų, veiksmingų ir nuoseklių veiksmų, kad būtų puoselėjamos ir propaguojamos žmogaus teisės ir demokratiniai principai bei vertybės, jie toliau integruojami į visas ES išorės politikos sritis ir parodoma jų didelė svarba taikiai ir klestinčiai visuomenei.

3. Siekiant užtikrinti nuolatinę tvirtą paramą demokratijai apsaugoti ir skatinti pagarbą žmogaus teisėms, labai svarbu veiksmingai įgyvendinti veiksmų planą, be kita ko, pasitelkiant Žmogaus teisių ir demokratijos teminę programą, vykdomą pagal 2021–2027 m. laikotarpio Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“, kuri tvirtai grindžiama veiksmų plano tikslais ir prioritetais.
4. Taryba pažymi, kad veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūroje daroma išvada, kad jo prioritetai tebėgalioja ir kad šio veiksmų plano suderinimas su dabartine daugiamete finansine programa buvo naudingas. Šis itin svarbus derinimas turėtų vykti toliau, nes vykdant atitinkamas temas ir geografines programas buvo galima tiesiogiai prisidėti prie veiksmų plano prioritetų įgyvendinimo, taip užtikrinant jo poveikį ir veiksmingumą.
5. Kad būtų kuo labiau padidinta veiksmų plano ir teminių ir geografinių programų sinergija, 2020–2024 m. Veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje laikotarpis pratęsiamas iki 2027 m., siekiant jį suderinti su visu 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos ciklu.
6. Taryba dar kartą patvirtina ES įsipareigojimą skatinti visuotinį ir holistinį požiūrį, kad sudėtingomis pasaulinėmis aplinkybėmis būtų kuriama atspari, įtrauki ir demokratinė visuomenė. Pagrindiniai ES užsienio politikos prioritetai yra remti pilietinę visuomenę ir žmogaus teisių gynėjus, didinti rinkimų sąžiningumą ir skatinti dalyvavimą viešajame ir politiniame gyvenime, ypač moterų ir jaunimo. ES išorės veiksmų svarbiausi aspektai tebėra kova su korupcija, teisinės valstybės principo stiprinimas, nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos rėmimas ir žurnalistų saugumas, kova su dezinformacija ir indėlis į skaitmeninę erdvę, kurioje saugomos žmogaus teisės ir demokratija.

7. ES toliau laikysis žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio savo išorės veiksmuose ir propaguos moterų bei mergaičių įgalėjimą ir visapusišką naudojimąsi žmogaus teisėmis, taip pat lyčių lygybę kaip prioritetą visose veiksmų srityse. ES toliau kovos su visų formų diskriminacija, ypač daug dėmesio skirdama daugialypės ir sąveikinės formos diskriminacijai, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasės, etninės ar socialinės kilmės, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės. ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą gerbti, saugoti ir įgyvendinti ekonomines, socialines ir kultūrines teises ir pakartoja savo poziciją, kad visapusiškas visų žmogaus teisių įgyvendinimas yra būtina įtraukaus ir darnaus vystymosi sąlyga. ES daugiau dėmesio skirs verslui ir žmogaus teisėms. ES taip pat spręs aplinkos būklės blogėjimo ir klimato kaitos poveikio žmogaus teisėms klausimą.
8. Toliau įgyvendindama veiksmų planą, ES toliau sieks nuoseklumo ir sinergijos šalies, regioniniu ir pasauliniu lygmenimis. ES toliau plėtos ir gilins dvišales partnerystes ir kurs naujas tarpregionines koalicijas. ES toliau griežtai smerks žmogaus teisių pažeidimus, tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, išpuolius prieš demokratiją, įskaitant represijas prieš pilietinę erdvę ir nepriklausomą žiniasklaidą. ES toliau vykdys veiksmus, kuriais siekiama panaikinti nebaudžiamumą ir stiprinti atskaitomybę, taip pat užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės, įskaitant žmogaus teises ir humanitarinę teisę, kai tinkama, pasitelkdama visuotinę sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą. ES taip pat intensyvinis pastangas skatinti pozityvų naratyvą, pabrėžiantį daugialypę naudą, kurią žmogaus teisių ir demokratijos pažanga teikia visiems suinteresuotiesiems subjektams, – taip bus remiamas darnus vystymasis, taika ir saugumas bei pažanga kuriant lygiateisę, įvairialypę, pliuralistinę ir įtraukią visuomenę. ES siekia rodyti pavyzdį vykdydama savo įsipareigojimus, reaguodama į jai kylančius iššūkius ir siekdama laikytis nuoseklaus požiūrio visose savo vidaus ir išorės politikos srityse.

9. Toliau vykstant veiksmų plano įgyvendinimui, Taryba primena pagrindinį ES specialiojo įgaliotinio žmogaus teisių klausimais vaidmenį vadovaujant šiam procesui ir prašo partnerių iš visų regionų, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, žmogaus teisių gynėjus, paramos demokratijai veikėjus, tarptautines organizacijas ir privačius subjektus, dar skubiau telkti pastangas, kad visame pasaulyje būtų puoselėjamos ir propaguojamos žmogaus teisės ir demokratija.
-